

kážku odjinud v to příšlou, projevíli své odchýlné přesvědčení prostě zápornou odpovědí k dotýčné otázce hlavní. Pro položení dodatkové otázky nebylo tu předpokladů § 319 tr. ř.

Čís. 3089.

Tisková novela (zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.).

Vydavatel a vlastník periodického tiskopisu mají býti obesláni k smírnému jednání vedle obviněných a k hlavnímu přelíčení vedle obžalovaných i tehdy, když sami obvinění (obžalováni) nejsou (§§ 8, 23 zákona).

(Rozh. ze dne 16. února 1928, Zm I 724/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací upozornil ke zprávě ze dne 7. ledna 1928 krajský soud v Hradci Králové na výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 9. února 1926, čís. 5624/26 a podotkl, že již podle doslovu §§ 8 a 23 zákona čís. 124/24 sb. z. a n. nemůže býti pochybnosti o tom, že vydavatel a vlastník periodického tiskopisu mají býti obesláni k smírnému jednání vedle obviněných a k hlavnímu přelíčení vedle obžalovaných, tudíž i tehdy, když sami obvinění (obžalováni) nejsou. V zákoně čís. 124/24 sb. z. a n. není sice soudu výslovně uloženo, by zjišťoval osobu vlastníka periodického tiskopisu, soudu neznámého (na tiskopisu ani v oznámení neuvedeného), avšak tato povinnost plyne nepochybně z příkazu zákona (§§ 8, 23), že také vlastník periodického tiskopisu má býti obeslán jak ke smírnému jednání, tak i ke hlavnímu přelíčení.

Čís. 3090.

Hájí-li se obžalovaný pro zločin podle § 127 tr. zák. omylem ve věku děvčete pod 14 let, s nímž soulož předse vzal, jest okolnost tu učiniti předmětem otázky podle § 319 tr. ř.

Ustanovení § 152 čís. 1 tr. ř. netýká se bývalé schovanky.

Porušení předpisu § 319 tr. ř. spadá jen pod § 344 čís. 6 tr. ř. a nelze je uplatňovati též s hlediska čís. 5 § 344 tr. ř.

(Rozh. ze dne 16. února 1928, Zm II 6/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Brně ze dne 22. listopadu 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva ve smyslu § 127 tr. zák. a svedení ke smilstvu ve smyslu § 132 III tr. zák., pokud čelila proti výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu ve smyslu § 132 III tr. zák. Naproti tomu vyhověl zmateční stížnosti, pokud napadla výrok o zločinu násilného smilstva ve smyslu § 127 tr. zák., zrušil napadený rozsudek ve výroku, jímž byl stěžovatel uznán vinným tímto zločinem, jako zmatečný, zároveň zrušil i jemu za základ sloužící výrok po-

rotců, vztahující se k I. hlavní otázce; dále zrušil i výrok o trestu a výroky s tím souvislé, tak obzvláště i výrok porotců, vztahující se k otázce IV. (pohnutky při označeném skutku v otázce I.) a věc odkázal do nejbližšího zasedání porotního soudu při zemském trestním soudě v Brně k opětnému projednání a rozsouzení v rozsahu zrušení.

D ů v o d y:

Obžalovaný byl uznán vinným zločinem násilného smilstva ve smyslu § 127 a svedení ke smilstvu ve smyslu § 132 III. tr. zák. Stížnost napadá tento výrok především v jeho celistvosti výtkou zmatečnosti čís. 4 § 344 tr. ř., namítajíc porušení předpisu čís. 1. § 152 tr. ř., poněvadž svědkyně Anežka B-ová, jakožto schovanka obžalovaného nebyla ve smyslu tohoto předpisu poučena, že se může vzdáti svědectví. Důvodem výjimečného předpisu § 152 čís. 1 tr. ř. jsou ohledy na pocity svědka, jichž má býti šetřeno, a je na snadě, že tyto úvahy nemohou přijíti k místu v souzeném případě, kde v době výsledku svědkyně (dne 21. června a 22. listopadu 1927) poměr pěstounský (pokud by o něm ve smyslu zákona tu vůbec bylo lze mluvit) již dávno pominul, poněvadž svědkyně byla v rodinné péči obžalovaného toliko do dne 8. března 1927 a pak byla umístěna u jiných lidí za týmž účelem. Poukazuje-li stížnost v této souvislosti k tomu, že mělo býti použito § 152 čís. 1 tr. ř., ježto svědectví bylo Anežce B-ové k hanbě a ke škodě, nevystihuje pravý význam tohoto předpisu, jenž s okolnostmi stížností tu uplatňovanými vůbec nemá nic společného. Je proto i zbytečno, uvažovati o tom, zdali se zápis protokolu o hlavním přelíčení kryje s doslovem ústně předneseného návrhu obžalovaného čili nic. Stížnost napadá dále odsuzující výrok ve příčině zločinu podle § 132 III. tr. zák., dovolávajíc se číselně důvodů zmatečnosti čís. 10 a) a b) § 344 tr. ř. a vytýkajíc v tomto směru, že při správném výkladu zákona nesměla soudem býti dána otázka ve smyslu § 132 III. tr. zák., poněvadž B-ovou nepřevzal do výchovy obžalovaný, nýbrž jeho manželka a podepsání reversu jím bylo pouhou formalitou, kdežto všechny závazky převzala a také plnila manželka, která si děvče ze sirotčince vyžádala a také je vychovávala. Těmito vývody, jimiž zmateční stížnost chce asi doličiti důvod zmatečnosti čís. 10 a) § 344 tr. ř., předpokládající, že byl rozhodnutím soudního sboru porušen zákon, pokud jde o otázku, zda je skutek obžalovanému za vinu kladený trestným činem, příslušejícím před soudy, tudíž v souzeném případě zločinem podle § 132 III. tr. zák., neprovádí však stížnost hmotněprávní důvod zmatečnosti po zákonu, neboť nevychází ze skutkové podstaty, jak byla zjištěna výrokem porotců, a nedoličuje, že tato skutková podstata, t. j. čin takto zjištěný, byl porotním soudem následkem nesprávného výkladu zákona podřaděn trestnímu zákonu, který se naň nevztahuje, nýbrž snaží se toliko samostatným hodnocením jistých skutkových okolností, jež až na okolnost, že si manželka sama pro děvče do sirotčince šla, jsou kromě toho stížností samovolně vymyšleny a nekryjí se s obsahem spisů, dospěti k závěru obžalovanému příznivému a odchylovajícímu se od závěru porotců, kteří, jak patrně z odpovědi na III. hlavní otázku, dospěli k jinému přesvědčení. Stížnost napadá tento výrok

i s hlediska čís. 5 § 344 tr. ř., stěžujíc si do toho, že nebyla připuštěna otázka dodatková obžalovaným navržena; leč jak z protokolu o hlavním přelíčení doplněného podle návrhu sama obžalovaného vysvítá, učinil týž návrh, by byla dána další otázka pouze na zločin ve smyslu § 127, nikoli i § 132 III. tr. zák., takže by uplatňování důvodu zmatečnosti čís. 5 § 344 tr. ř. již z tohoto hlediska bylo formálně pochybeným a tedy po zákonu neprovedeným, nehledíc k tomu, že porušení předpisu § 319 tr. ř. ohrožené zvláštní pohrůžkou zmatečnosti čís. 6 § 344 nelze uplatňovati též s všeobecného hlediska čís. 5 § 344 tr. ř. a že z vývodů k zmatku čís. 6 § 344 tr. ř. jasně vysvítá, stejně jakož i z formulace průvodního návrhu, že výtky stížnosti směřují toliko proti výroku, jímž byl stěžovatel odsouzen pro zločin podle § 127 tr. zák., o němž bude ještě promluveno. Vývody zmateční stížnosti, pokud se vztahují ke zločinu podle § 132 tr. zák., jsou svým obsahem pouhým brojením proti volnému přesvědčení porotců, a bylo proto zmateční stížnost, pokud napadá výrok pro tento zločin ve smyslu § 1 čís. 2 a § 4 čís. 1 a 2 novely k trestnímu řádu z části jako zřejmě nedůvodnou, z části jako po zákonu neprovedenou, zavrhnouti již v zasedání neveřejném.

Naproti tomu nelze upříti oprávnění dalším vývodům zmateční stížnosti, pokud jimi napadá druhý odsuzující výrok v příčině zločinu násilného smilstva ve smyslu § 127 tr. zák. s hlediska zvláštního důvodu zmatečnosti čís. 6, nikoli všeobecného čís. 5 § 344, namítajíc, že porotní soud porušil ustanovení § 319 tr. ř., nedav porotcům další otázku, zda obžalovaný pokládá Anežku B-ovou za osobu, která dokonala již 14 rok věku svého, jednal v takovém omylu, pro který mu nebylo lze v činu spatřovati zločin. Obžalovaný se hájil již v přípravném vyšetřování, že ohmatával její přirození, a že se mu zdálo zcela vyvinuté, že přístup do pochvy byl volný a z toho soudil, že již souložila před tím s jiným a že proto myslel, že jí je již přes 14 let. Tento údaj opakoval též při hlavním přelíčení; setrval na něm i tehdy, když mu byly předeštěny skutečnosti a důkazy svědčící proti němu; tak udal v příčině okolnosti, že děvče přece chodilo do školy, dokud bylo u něho, že děti chodí do školy u nich i po dokonání 14 roku až do ukončení školního roku a že nevěděl, že jí není ještě 14 let, a podle přirození myslel, že je starší; že ovšem podpisoval školní zprávy, z nichž mohl vyčísti data narození B-ové, že však nečetl dotyčná data, a že mu děvče prý též řeklo, že již třikráte bylo s chlapci; k údají svědkyně Josefy B-ové, že prý jí řekl dne 9. března 1927, když k sobě brala Anežku B-ovou, že zatím bude zdarma, avšak když jí bude 14 let, že bude museti na děvče něco platiti, udal obžalovaný při hlavním přelíčení, že se nedovede upamatovati, že vůbec kdy s B-ovou mluvil a zejména ne, že s ní mluvil o B-ové, že jí to asi řekla jeho manželka; že jistě nevěděl, že jí ještě není 14 let a, že myslel, že je děvče starší. Obžalovaný tedy důsledně tvrdil za celého řízení, že byl v příčině věku Anežky B-ové v omylu, pro který nebylo mu lze v jeho činu spatřovati zločin, tvrdil tedy skutečnost podle § 2 e) tr. zák. a proto měla — ať již je toto tvrzení podle výsledků průvodů při hlavním přelíčení předvedených pravděpodobné čili nic — ve smyslu § 319 tr. ř. porotcům příslušnou otázkou býti dána příležitost, by tuto obžalovaným tvrzenou trestnost vylučující okolnost zvláště mohli zkoumati. Vytýkaná

formální vada nedopouští, by zrušovací soud již rozhodl ve věci samé a nelze se obejít bez nového hlavního přelíčení; bylo proto zmateční stížnosti v tomto bodě vyhověti a za předpokladů § 5 novely k trestnímu řádu uznati již v zasedání neveřejném ve smyslu prvního odstavce § 348 tr. ř., jak se stalo.

Čís. 3091.

Ustanovení § 187 tr. zák. nelze podle § 188 písm. a) tr. zák. použítí, je-li zloděj dříve, než převedl ukradenou věc v bezpečí, na útěku okradeným dostižen a vrátí-li věc k žádosti okradeného neb odhodí-li ji, jsa stíhán.

»Zlodějem« jest, kdo krádež skutečně spáchal, bez rozdílu, zda je v době, kdy byl stíhán a zastížen, jeho pachatelství již i pro poškozeného nepochybným, či jsou-li tu jen pŕtahy k totožnosti stíhané osoby se zlodějem poukazující.

»Útěkem« rozumí zákon vzdalování se zloděje z místa krádeže ihned po jejím spáchání, nerozlišuje, zda se zloděj pohyboval rychleji či pomaleji, ani, zda poškozený žádal vydání ukradené věci přímo a výslovně či jen konkludentním činem.

Předpis § 188 písm. a) tr. zák. nevylučuje použití § 187 tr. zák., jestliže zvláštní okolnosti případu poukazují k tomu, že škoda — třebas za okolností v § 188 písm. a) tr. zák. uvedených — byla nahrazena z účinné lítosti, protože měl zloděj, třebas byl ihned po krádeži na útěku stíhán, možnost uniknouti i s věcí ukradenou stíhajícímu ho poškozenému a zmařiti tak její odnětí a vrácení okradenému.

(Rozh. ze dne 17. února 1928, Zm I 7/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 6. prosince 1927, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin krádeže podle §§ 171, 173, 176 II a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek ve výroku, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro zločin krádeže podle §§ 171, 173, 176 II a) tr. zák., jakož i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících jako zmatečný a věc vrátil témuž soudu prvé stolice, by v rozsahu zrušení o ní jednal a rozhodl, přihlížeje k nezrušenému výroku, že jest obžalovaný vinen přestupkem žebroty podle § 2 zákona čís. 89/1885 ř. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek prvé stolice jen, pokud jím byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro zločin krádeže, a vytýká této části rozsudku kromě právní mylnosti podle § 281 čís. 9 písm. b) tr. ř. i formální, v § 281 čís. 5 tr. ř. uvedené zmatky neúplnosti, protože v předpokladech výroku o dobrovolnosti náhrady škody nepřihlíží k předchozím trestům obžalovaného, a rozporu se spisy, protože jsou s výpovědí svědka Š-a v podstatném rozporu tvrzení rozsudku, že obžalovaný